

Jasper kiest de vrijheid voor een bijzondere zoektocht

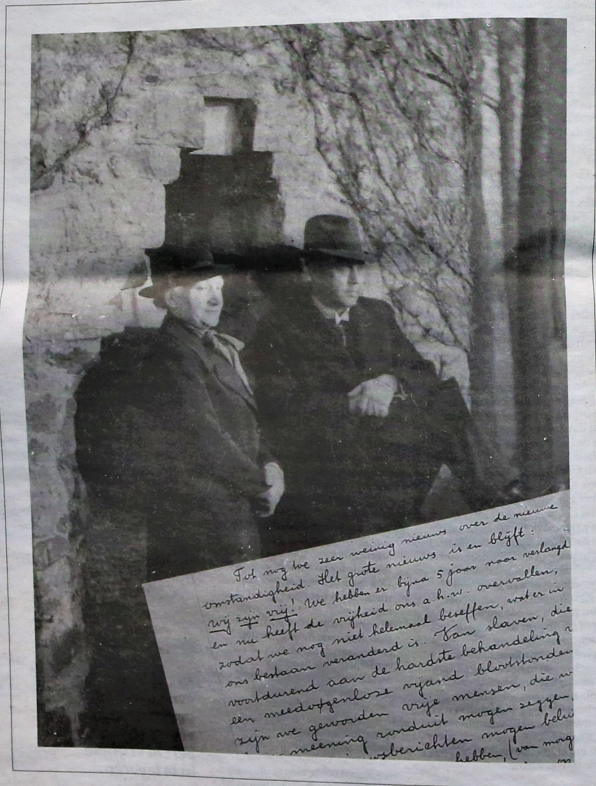
Hij wil nog één keer de ultieme vrijheid ervaren voordat zijn leven meer vastigheid zal krijgen. Dus zegt Jasper Beijneveld zijn baan bij Schiphol op om met een camper door Europa te reizen. Een doos met oorlogsdagboeken en -brieven van zijn Limburgse familie zet zijn leven echter op de kop.

DOOR PAUL BOTS

Het is vlak na de Tweede Wereldoorlog als de Roermondse twintiger Leo Mooren door Tilburg wandelt. Hij bezoekt de stad waar zijn tweelingbroer Hans studeerde totdat de Duitse bezetter de studenten dwong om in Duitsland te gaan werken. Het is een confronterende wandeling. Mensen spreken Leo aan, omdat ze denken zijn tweelingbroer te herkennen. Hij moet ze teleurstellen. Want Hans is dood. Met het einde van de oorlog in zicht is de jongeman overleden in Bernau, vlak bij Berlijn, waar hij moest werken in een munitionfabriek. Ver weg van zijn Roermondse familie die pas in juni 1945 het overlijdensbericht krijgt. „De familie heeft één keer hard gehuild om het verlies en daarna is de naam van Hans er nooit meer uitgesproken”, vertelt Jasper Beijneveld (33). Hij weet als kleinzoon van Leo hoe traumatisch het verlies van zijn tweelingbroer is geweest voor zijn opa. „Opa werd na de oorlog huisarts in Linne. Wij speelden als kind vaak in de oude apotheek die als opbergruimte werd gebruikt nadat opa met pensioen was. Daar stond een doos waar ik heel graag in wilde kijken. Maar ik besefte toen al: dat kun je niet maken. De inhoud ligt te gevoelig.” Zo gaat het ook in dat ene gesprek waarin opa Leo met zijn kleinzoon over zijn tweelingbroer en zijn naoorlogse bezoek aan Tilburg praat. Jasper hoort de ‘zachte emotionele vibratie’ in de stem van zijn opa en durft niet door te vragen. Maar het gesprek zelf zal Jasper nooit vergeten.

Overleden studenten

Vele jaren later is Beijneveld aan het werk op Schiphol waar hij als strategisch advi-

sieur in dienst is, als hij op Twitter een bericht ziet van de universiteit in Tilburg. Onderwerp: het herdenken van de overleden studenten uit de Tweede Wereldoorlog. In een paar clicks zit Beijneveld op een website waar kort het leven van zijn opa's tweelingbroer wordt beschreven. Enthousiast meldt hij zijn vondst aan zijn moeder. En dan spreekt zij de woorden die ook het leven van Beijneveld voor altijd zullen veranderen. „Volgens mij staan

hier op zolder nog wat dozen met spullen uit die tijd.” Wat tevoorschijn komt is de doos die de jonge Jasper zo vaak zag staan in de oude apotheek in Linne. De inhoud: vele brieven die de twee boers vanuit de Arbeitseinsatz naar elkaar en naar hun ouders in Roermond stuurden. Maar ook agenda's. En een dagboek dat zijn overgrootvader, Henri Mooren die destijds directeur was van de Lindamusschool Mulo in Roermond, bijhield tijdens

de oorlogsjaren. „Ik nam de doos mee naar huis. Wat ik las, maakte me heel erg”, vertelt de kleinzoon. Hij scant de stapel met schriften waarin overgrootvader Henri zijn dagboeken bijhield. Hij leest hoe lyrisch zijn overgrootvader is als Roermond eindelijk wordt bevrijd:

„Van slaven, die voortdurend aan de hardste behandeling van een meedogenloze vijand blootstonden, zijn we geworden vrije mensen, die weer hun mening ronduit mogen

◀ Jasper Beijneveld zocht geen nieuwe baan na een Europe reis, maar werkt zijn familiegeschiedenis uit in een boek. FOTO: JASPER BEIJNEVELD

▲ De tweeling Hans en Leo Mooren uit Roermond, tijdens een fietsvakantie vlak voor de oorlog. Foto links: Henri en Johanna Mooren, de ouders van de tweeling en tevens overgrootouders van Jasper Beijneveld. Inzet: fragment uit het dagboek van Henri. FOTO: PRIVÉ-ALBUM FAMILIE MOOREN

zeggen, die weer de nieuwsberichten mogen beluisteren, die weer radio's mogen hebben, die weer een vrije Nederlandse pers mogen hebben, die zich niet meer als holbewoners voordurend in de kelder behoeven op te sluiten, die niet meer blootstaan aan willekeurige opsluiting in de gevangenis, deportatie en evacuatie.”

Het lezen van deze zinnen over vrijheid komt voor Beijneveld op een heel heel bijzonder moment. Hij heeft namelijk net het besluit genomen om zijn baan bij Schiphol op te zeggen, een camper te bouwen en een jaar lang door Europa te reizen. „Ik wilde met mijn toenmalige vriendin nog één keer de ultieme vrijheid beleven voordat onze levens meer vastigheid zouden krijgen.” Hij maakt de reis, maar 'de doos' reist in zijn achterhoofd voortdurend mee.

„Overal waar je komt, stuit je op oorlogsherinneringen. Ik ben naar huis gegaan met het idee om me te verdiepen in de oorlogsgeschiedenis van mijn familie. Om er een boek van te maken. Ik heb nog één keer goed in die doos gekeken om te zien of er echt genoeg materiaal in zit. En dat is er zeker. Al heb ik heel veel nog steeds niet gelezen.” Zo kan het gebeuren dat Beijneveld eind 2019 besluit om na zijn rondreis geen nieuwe baan te zoeken, maar om van zijn zoektocht zijn werk te maken. Zijn geld

verdient hij met wat hij eerder als 'bijbaantje' zag het coördineren van vip-vervoer bij evenementen. „Zo kan ik in korte periodes werken en tijd vrijhouden voor het boek”, omschrijft hij.

Uitme vrijheid

Je baan laten schieten voor het maken van een boek over de oorlogsgeschiedenis van je familie. Dat klinkt bijna als een nieuwe vorm van ultieme vrijheid, erkent Beijneveld. Maar de waarheid is minder rooskleurig. Er zijn ook coronavirus zijn er weinig evenementen, en hoeven er dus ook maar weinig vips vervoerd te worden. De inkomstenbron die het boek moet financieren droogt op. Door de coronacrisis wordt ook Beijnevelds vrijheid ernstig beperkt. Het heeft iets tegenstrijdigs. De locaties waar zijn opa en diens tweelingbroer in onvrijheid naartoe moesten, kan hij nu in vrijheid niet bezoeken. Het kan zijn enthousiasme niet remmen. „Dit boek wordt écht anders dan alle andere oorlogsbekken. Die zijn vaak ofwel heel feitelijk, of ze gaan over de extreme kanten van de oorlog. Ik beschrijf het alledaagse leven van een Roermondse familie in een bijzondere tijd.”

REAGEREN? paul.bots@delimburger.nl

Bijzondere ontmoeting in oude familiewoning

Via de website familiesporen.nl vertelt Jasper Beijneveld geïnteresseerden over zijn vorderingen tijdens het schrijven van zijn boek. Ook maakt hij filmpjes van de locaties waar zijn opa en overgrootvader tijdens de oorlog actief waren. In een van die video's laat Beijneveld zien hoe hij met zijn moeder door Roermond struimt, op zoek naar het huis van overgrootvader Henri aan de toenmalige Maastrichterweg, tegenwoordig de Andersonweg. Als het pand eenmaal is gevonden, zijn de bewoners graag bereid hem rond te leiden. „Heel bijzonder. Ze waren zelf heel geïnteresseerd in de geschiedenis van het huis. Ze waren bezig met het opruimen van allerlei documenten en zo. En ineens sta ik aan de deur met een historisch verhaal over hun huis.”

Het boek over de geschiedenis van de familie Mooren moet in april 2021 klaar zijn.

„Sinds de uitbraak van het coronavirus zijn er weinig evenementen, en hoeven er dus ook maar weinig vips vervoerd te worden. De inkomstenbron die het boek moet financieren droogt op.”